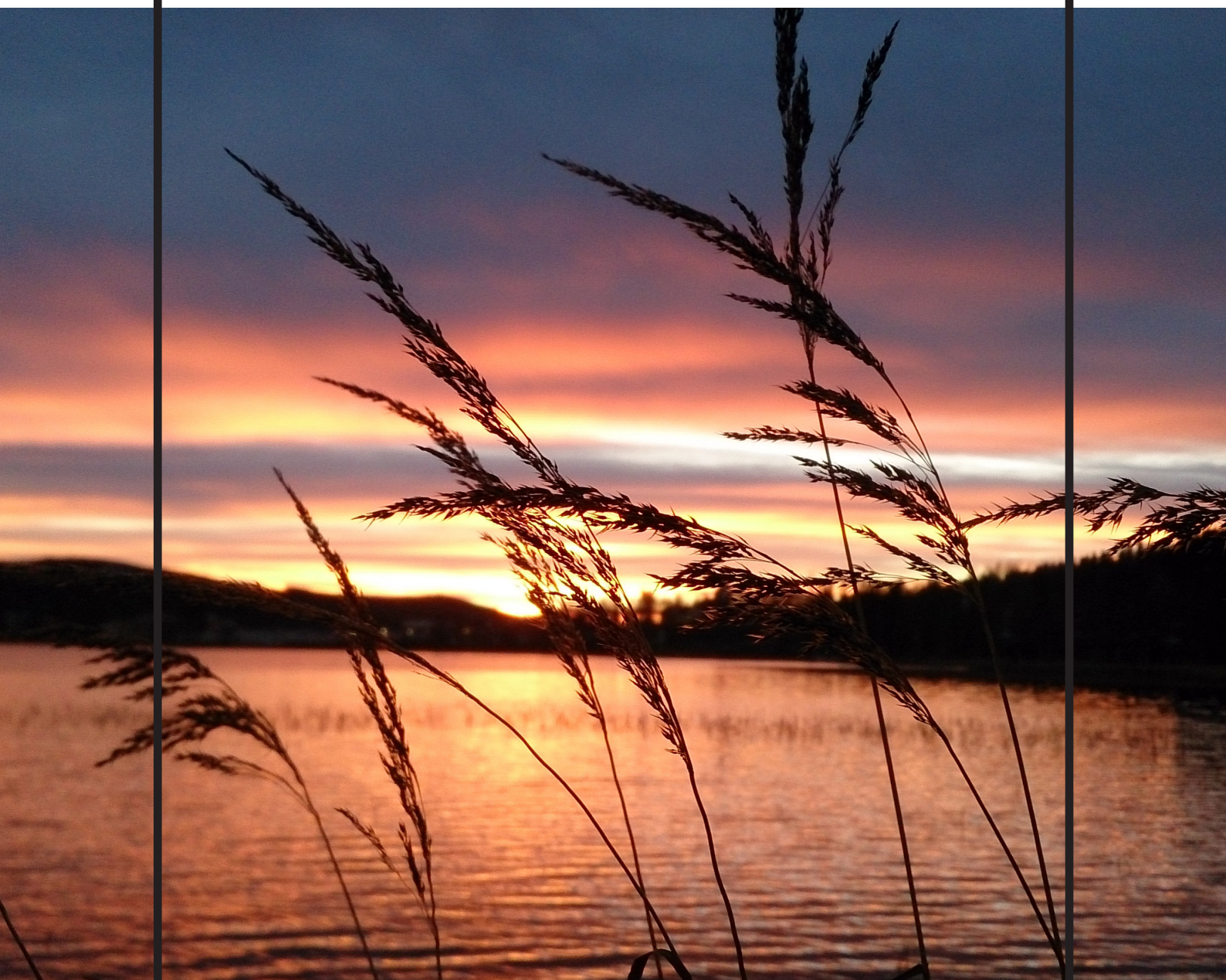

DIN GUIDE TILL
BYARNA I

DOROTEA

KRAAPOHKE

KARTA - BOENDE - MAT - SERVICE
FISKE - SEVÄRDHETER - AKTIVITETER

VÄLKOMMEN TILL BYARNA I DOROTEA

Vi hoppas att denna broschyr skall fungera som en hjälpreda i ert val av boende och aktiviteter i våra byar. Vi hoppas att ni kommer att finna det finurliga i att turista i en by där varje bybo kan komma att fungera som en guide när ni behöver hjälp i exempelvis val av bär- och svampmarker eller att hitta den perfekta utflyktsplatsen. För lite mer avancerade aktiviteter som jakt och fiske så finns professionella guider att få av befintliga turist- och äventyrsföretag på orten och i byarna.

Ni kan välja mellan att bo på hotell eller varför inte i en stuga utan varken el eller vatten, allt efter ert behov och önskan om äventyr. Ni kommer finna att ingen by är den andra lik. I några byar finns det matserveringar, affärer och flera olika utflyktsplatser.

Allt från fångstgropar till hisnande vyer, från gamla kulturplatser till (o)naturliga formationer som färgas av skrock och historier om väsen som exempelvis vittran.

Några av byarna är vid fjällets fot medan andra befinner sig djupt inne i skogen vid en tjärn, enskilt, tyst och fantasifullt.

Det är många som ska samsas i naturen och vi har alla olika idéer samt tankar om hur det ska vara, därför måste vi ta hänsyn till varandra, om vi ska kunna behålla vår unika natur.

Vi vill att ni som gäster ska få en fantastisk upplevelse hos oss i vår fascinerande natur, djurliv och flora.

BYGDEHISTORIA

I flera av byarna finns det hembygdsområden och museér att besöka. Där kan ni få ta del av historiens vingslag. Flera byar har även tagit fram böcker som beskriver hur byn en gång började, samt om intressanta händelser.

I Högland har man exempelvis tagit fram ett häfte som beskriver "Höglandsmåla" som är en Höglandsdialekt.

ÅTERVÄNDARDAGARNA

Varje sommar anordnas Doroteas stora återvändardagar med start andra helgen i juli. Under en veckas tid sker det aktiviteter runt om i hela kommunen. Många byar har då en egen återvändardag som de själva fyller med diverse aktiviteter. Dessa byadagar är mycket omtyckta och välbesökta.

För mer information besök www.dorotea.se

DET HÄR ERBJUDER VÅRA BYAR

BORGAFJÄLL

Borgafjäll är en gammal turistort från början av 1900-talet. I slutet av 40-talet ritade Ralph Erskine det kända Hotell Borgafjäll och Avasjö kapell. Inspirationen till Hotell Borgafjäll kommer från Klöverfjället och dess toppar. Den storslagna naturen ger utrymme till en mängd aktiviteter som samtidigt i denna miljö bidrar till rekreation och vila. Många turister väljer att tillbringa sin tid i slalombackarna som blivit Borgafjälls kännetecken. Även längdskidåkning i preparerade skidskår i kuperad terräng finns och för skoterburna finns markerade leder. Borgafjälls lanthandel har bensin och är ombud för Apoteket, Svenska spel samt Systembolaget. Här kan ni även köpa fiskekort. Här finns det sista konstverket efter Konstvägen sju älvar "Återkomst" av Monica L Edmondson.

FISKEOMRÅDE 13
Borgafjälls KFO, Länsstyrelsen, Jämtland KFO, Länsstyrelsen Västerbotten allm. KFO

BOENDE & MAT

Hotell Borgafjäll 0942-421 00
Borgagården 0942-420 22
Snowcamp 0942-420 42
Raukasjö Fjällgård 0942-470 35
MoDo Stugby 0660-754 34
Fjällborgen 0942-420 08
Sutme Stugby 0942-470 70
69° Nord 0942-420 10
Borga Skicenter 0942-422 72

AFFÄR & BRÄNSLE

Snowcamp (Bränsle) 0942-420 42
Borgafjälls Lanthandel 0942-420 21

TURISTFÖRETAG

Borga Skicenter (*skid- & skoterhyrning*) 0942-422 72
Thomsen adventure, (*toppturer & guidning*) 070-583 82 37
Sutme Stugby, (*skoteruthyrning*) 0942-470 70
69° Nord, (*catski, sightseeing m.m.*) 0942-420 10
Hotell Borgafjäll, (*skoteruthyrning*) 0942-421 00

SEVÄRT

Lappvallarna
Sutme sameviste
Storvikens sameviste
Borgahällan
Avasjö Kapell
Konstverket "Återkomst"

"Platsen där du kan vara dig själv för en stund!"

RISBÄCK

Risbäck är en kyrkby. Den enkla och vackra träkyrkan på norra stranden av Arksjön färdigbyggdes år 1859 och är kommunens äldsta kyrka. I byn finns ett hembygdsområde, där hittar ni ett museum med mer än 400 bruksföremål och även föremål från Lill-Månke, mer känd som Skandinavians minsta same. I byn finns rogivande grillplatser på Kyrkudden och Majberget. Bor gör ni på Risbäcks turistboende.

FISKEOMRÅDE 10
Risbäck FVO

SEVÄRT

Risbäckskyrka
Hembygdsområde med museum
Lill-Månkes stuga vid Svansjön

BOENDE

Risbäcks turistboende
070-605 86 17

HARRSJÖHÖJDEN

Harrsjöhöjden, som även kallas Högda, är en liten by mellan Rajastrand och Högland. Byn är över 200 år gammal. Här finns möjlighet till fina jakt- och fiskeaktiviteter.

FISKEOMRÅDE 15
Länsstyrelsen, rennäringsenheten. Rajastrands FVO

BOENDE

Lappmarksbyn
076-126 03 28

STORBÄCK

Här finns upplevelsen i nästan allt ni önskar. Vandra längst gamla stigar som mynnar ut i lugna vatten och strida strömmar. Jaga i skog och fjäll. Ta en tur på Arksjön med flottarna och bo i en stuga eller vandrarhem. Det finns tillgång till "put and take" fiske och vatten med självföryngrande fisk, rastkojor vid de flesta vatten. Vandra i urskog i naturreservatet på Arksjöberget och Gitsfjället. Företagen hjälper er med allt från tips till guider för eran säkerhet. Boende hittar du hos något av företagen. Upplevelsen bokar ni hos Nynäs Jakt & Fiskecamp eller Trollklinten. Vid Storarksjön återfinns konstverket "Ett ljusfenomen" av Olof Tällström att beskåda.

FISKEOMRÅDE 8

Storbäck FVO

BOENDE
Nynäs Jakt & Fiskecamp
070-316 08 58
Trollklinten 070-310 04 99

TURISTFÖRETAG
Trollklinten (*jakt & fisketurism*)
070-310 04 99
Nynäs Jakt & Fiskecamp (*jakt & fisketurism*) 070-316 08 58

SEVÄRT
Konstverket "Ett ljusfenomen"

HÖGLAND

Högländ är en internationell by med olika nationaliteter representerade. Här finner ni ett mycket givande och varierat fiske i Långseleån som rinner igenom byn. Högländs värdshus erbjuder guidade turer året om bland annat slädhundsturer under vintersäsongen. De driver även värdshuset som restaurang samt rumsuthyrning. Konstnärerna Mads och Jette Jacobssen har förutom sin konst ett gårdsmejeri där de säljer egenproducerad getost. Fem km väster om byn finns konstverket "Himmelsmöte" av Solfrid Mortensen som ingår i Konstvägens sju älvar.

FISKEOMRÅDE 7

Långsele-Högländs FVO

BOENDE
Högländs värdshus 070-266 50 56

AFFÄR
Jette's Gårdsmejeri 0942-411 08

TURISTFÖRETAG
Fjällbrudens ateljé & slädhund, (*hundspann*) 070-266 50 56

SEVÄRT
Högländs Kapell
Konstverket "Himmelsmöte"
Högländs Hembygdsområde "Sågbacken"

RAJASTRAND

Rajastrand är ett Eldorado för jägare, fiskare och friluftsintrissade. Här finns stora chanser att fånga den eftertraktade rekordfisken. Jakt- och fiskepaket erbjuds av Birribissen Fritid.

FISKEOMRÅDE 9

Rajastrand FVO

BOENDE
Birribissen Fritid 0942-430 14, 070-617 44 93

TURISTFÖRETAG
Birribissen Fritid (*jakt & fisketurism*) 0942-430 14, 070-617 44 93

VÄSTRA ORMSJÖ

Västra Ormsjö är en vacker by med en fin vy över Ormsjön, som blev rikskänd år 1936 genom en tragisk drunkningsolycka. Konstverket "Återskapelse" skapat av konstnären Monika Larsen Dennis påminner om denna olycka. Här finns fina fiskevatten med bra ädelfiske samt trevliga utflyktsmål. Det finns även möjlighet till småviltsjakt, svamp och bärplockning. På Ormsjödalens Ica finns fiske- och småviltskort att köpa samt möjlighet till fika. De är även ombud för Apoteket, Svenska spel samt Systembolaget. Vid affären finns även en OKQ8-tankstation, det är sista tankstället före Borgafjäll.

FISKEOMRÅDE 6

Ormsjöortens FVO

AFFÄR & BRÄNSLE
Ormsjödalens ICA 0942-201 01

SEVÄRT
Vattenfallet vid "Bäcka Granlidens fäbodar - nära Blaikfjället
Konstverket "Återskapelse"

LÖVSTRAND

Lövstrand är byn på södra sidan av Ormsjön. Byn började befolkas på 1840-talet och hade sin storhetstid på 1950-talet med gruvbrytning och sjöreglering. Numera består byn av ett 15-tal bebodda fastigheter med ca 20 personer. Här finns en vackert belägen hembygdsgård och rester från gruvan kan även ses.

ÖSTRA ORMSJÖ

På 1890-talet tillkom den unika Timmervältan vid Månsbergets sluttning. Ett sätt att forsla timmer utför bergssluttningen för att underlätta framkörningen. Uppför berget leder en vacker gångstig ca 500 meter upp till en platå ovanför Vältan med grillplats och gapakojor. Utsikten är fantastisk och därifrån kan man se ut över Ormsjön och även få syn på Borga- och Jämtlandsfjällen. Idag finns bilväg som leder till baksidan av Vältan och en kort promenad på 150 meter. Månsberget är även känd för sin unika flora av sötvedel och stickelfrö samt orkideér som Norna och Guckuskon.

FISKEOMRÅDE 6

Ormsjöortens FVO

BOENDE
Lo's Vildmarksfiske 073-064 39 28

TURISTFÖRETAG
Lo's Vildmarksfiske (*fiskeguide*)
073-064 39 28

SEVÄRT
Timmervälta vid Månsberget

KORSSELE

Korssele är ett litet ställe invid Bergvattenån, sex km väster om Dorotea samhälle. Här finns några få året runt hushåll och ett antal fritidshus. På familjen Oscarssons gård finns det färskinn och olika ullprodukter att köpa som kommer från deras gård.

FISKEOMRÅDE 4

Avaträsk-Arksjö FVO

SEVÄRT
Korsselegården 070-260 89 61

AVATRÄSK

Avaträsk är kommunens största by. Här kan ni genom en promenad uppleva gamla torparens livsvillkor genom s.k. livstidstorp. Översiktskarta finns på skolan i byn. Vandringsleder är Hjortonstigen och Kyrkstigen till Dorotea kyrka. Här finns en trevlig rastplats med grillkåta söder om byn, fina fiskevatten och en vacker badplats med brygga tillgänglig för handikappade. Boulebana finns vid skolan. I byn finns även Sveriges vackraste belägna Ridanläggning intill Avaträsksjön. Några kända profiler från byn är diktare Britta Nordanhag och konstnären och författaren Anna-Lisa Grundström.

FISKEOMRÅDE 4

Avaträsk-Arksjö FVO

SEVÄRT
Anna-Lisa Grundströms Kulturrum.

BELLVIK

Bellvik är Dorotea kommuns näst äldsta by. Första nybyggaren finns omskriven i boken "Bellviks historia fr. 1724". I byn finns Näset Gårdsmuseum. Där visas hur ett gammalt boendehem i Bellvik såg ut interörmässigt och med bruksföremål. Bygdeböckerna "Bellviks historia" finns att köpa på Näset. Prova gärna kanotfärder efter Björnlandsleden som startar vid campingen i Dorotea och går förbi Bellvik. Flera gapakojor finns på holmarna samt efter Djupån. Fisket i sjön är gädda, abborre och öring. Fiskekort finns att köpa på OKQ8 i Dorotea. För besök i Näsets gårdsmuseum, ring och boka tid hos Elsa.

FISKEOMRÅDE 5

Bellvik - Rörströms FVO

SEVÄRT
Näsets Gårdsmuseum. Elsa Mårtenszon 0942-240 21

”I Dorotea kommun finns många byar med olika aktiviteter och sevärdheter för alla åldrar, både sommar som vinter.”

FÅGELSTA

Fågelsta har varit känt för sin bördiga jord och blev vid 1900-talets början prisbelönat av dåtidens lantmanna organisation för sina fina, välskötta åker och betesmarker. Om ni har vägarna förbi besök gärna Kenneth Nielsen och beskåda hans motorsågskonst.

TURISTFÖRETAG
Hjortron och troll *(motorsågskonst, naturupplevelser)* 070-395 35 66

SEVÄRT
Kenneth Nielsen, Motorsågskonst 070-395 35 66

DOROTEA

Testa gärna att hyra en kanot på campingen som tar er ut på en fridfull upplevelse i en naturskön miljö. Har ni riktig tur kan ni även få se en bäver eller två. På tätorten finns bland annat simhall, slalombacke och preparerade skidspår. Mitt i Dorotea finns en vackert belägen sjö, Bergvattensjön, där har du möjlighet att fiska både sommar som vinter. Här finns ett husvagnsmuseum som håller öppet under sommaren. Gör ett besök vid kyrkan och beskåda Nattvardsgruppen samt Carl Milles statyer i kyrkan. När ni redan är där titta förbi på Hembygdsområdet Kullerbacken och besök dess byggnader.

FISKEOMRÅDE 3
Bergvattnets samf. förening

BOENDE
Hotell Dorotea 0942-477 80
DoroCamp Lapland 0942-102 38

MAT
Hotell Dorotea 0942-477 80
Görans Konditori 0942-100 07
Ankis Bar 0942-100 68
DoroCamp Lapland 0942-102 38
Restaurang Dorotea 0942-107 10
MyWay 0942-104 30

TURISTFÖRETAG
DoroCamp Lapland 0942-102 38
Lapland Explorer AB *(upplevelser & evenemang)* 073-083 42 83
Lapland hunting & game *(jaktturism)* 076-224 10 16
Wildlife Lapland *(gömsle)* 070-224 10 16

SEVÄRT
Nattvardsgruppen vid kyrkan
Husvagnsmuseet
Carl Milles statyer i kyrkan
Dorotea hembygdsområde
Kullerbacken
Biblioteket

HÄGGÅS

Häggås är en liten by mellan Dorotea och Vilhelmina. Där vägen slutar inne i byn finns en gångstig ner till Stamsjön ca 500 meter, där finns en badplats med grillplats, bastu och utedass. Efter bastun kan ni ta ett avsvalkande dopp i Stamsjön.

FISKEOMRÅDE 16
Förvaltas av fiskeprojekt övre Ängermanälven

LAKJSJÖ

Lajksjö är en vacker by med utsikt över sjön. Här kan ni fiska på Lajksjön eller i Lillsjön. Den senare har inplanterad ädel-fisk och försedd med grillplatser samt gapakojor. Fiskekort finns att köpa hos Wiks lanthandel som förövrigt är en mycket välsorterad affär, även kallad "Lilla Ullared". Möjlighet till tunnbrödsbakning i bagarstuga finns om man kontaktar Wiks lanthandel.

FISKEOMRÅDE 1
Sallsjöåsystemets FVO

AFFÄR
Wiks Lanthandel 0942-310 33

LAVSJÖN

Lavsjön ligger 17 km sydost om Dorotea och har ett 50-tal hushåll. Byn är vackert beläget vid sjön Lavsjön. Lina Persson var en av Västerbottens första kvinnliga fotografer. I byns centrum ligger skolan där "Linass fotorum" med 400 glasplåtar och 300 bilder finns att beskåda.

FISKEOMRÅDE 1
Sallsjöåsystemets FVO

SEVÄRT
Linass fotorum, utställning.
Fångstgropssystemet vid Säl-berget

SVANABYN

Svanabyn är kommunens äldsta by och det var här allting startade för cirka 300 år sen, när nybyggaren Kiervel slog sig ned. Författaren och diktaren Helmer Grundström kommer också härifrån. I byn finns möjlighet till ett gemytligt bo-ende på Hällagården, rumsuthyrning samt Björnstugan vid Tjusjön. Handlar gör ni i byns fina lanthandel, där finns allt ni behöver för en trevlig vistelse. De har även bensin och är ombud för Apoteket, Svenska spel samt Systembolaget. Här kan ni även köpa fiskekort. Vi rekommenderar att ni provar på fisket i Per Salomonstjärnen.

FISKEOMRÅDE 1
Sallsjöåsystemets FVO

BOENDE
Hällagården & Björnstugan
0942-301 11, 070-366 47 92

AFFÄR, BRÄNSLE
Catarinas Livs 0942-301 80

GRANÅSEN

Granåsen är Doroteas sydligaste by. Här finns en av kommunens barnvänligaste badplatser. Mellan Svanabyn och Granåsen ligger "Vittertrappan", en annorlunda sten-formation av trappor i berget. Frågan är, hurvida det är en gammal vandringsled för "vittra" eller en av naturens nycker, det tvistar folk om än idag.

FISKEOMRÅDE 12
Stenbitshöjden FVO

SEVÄRT
Vittertrappan

FISKEOMRÅDE Dessa fiskar finns i våra områden: RödningÖringHarrRegnbågeSikAbborreGädda							
1	Sallsjösystemets FVO	●	●	●	●	●	●
2	Mårdsjö FVO	●	●	●	●	●	●
3	Bergvattnets samf.för.		●			●	●
4	Avaträsk-Arksjö FVO	●	●	●	●	●	●
5	Bellvik-Rörströms FVO	●	●	●		●	●
6	Ormsjöortens FVO	●	●	●		●	●
7	Långsele-Höglands FVO		●	●		●	●
8	Storbäck-Arksjö FVO	●	●	●		●	●
9	Rajastrands FVO	●	●	●	●	●	●
10	Risbäck KFO	●	●	●		●	●
11	Dorotea övre Sockenallm. ink. Rissjöarnas KFO	●	●			●	
12	Stenbitshöjden	●	●			●	●
13	Borgafjäll KFO	●	●				●
14	Slipsikåns KFO		●				
15	Länsstyrelsen	●	●	●			●
16	Dorotea Flugfiskeklubb	●	●	●	●		●

VÄLKOMMEN TILL **DOROTEA!**

BADPLATSER & GAPAKOJOR

Runt om i kommunens byar finns det badplatser med helt olika karaktärer, från långgrund till tvärdjupt. I anslutning till de flesta badplatser finns det s.k. "gapakojor", dvs. vindskydd/grillplatser under tak. Men det är inte bara i anslutning till badplatser ni kan finna dessa gapakojor, de finns även på andra ställen runt om i kommunen. Slå er gärna ned, gör upp en eld och ta en välförtjänt fikapaus.

LOKALER OCH UTRUSTNING

I de flesta byar finns det flera olika typer av lokaler att hyra. Från enklare övernattningsstugor till välinredda stugor men även bagarstugor. Några byaföreningar och företag erbjuder också möjlighet att låna eller hyra utrustning som behövs för att ta en närmare titt på vår underbara natur.

DET NORRLÄNDSKA GULDET

Under sensommaren och hösten finns det goda möjligheter till bär och svamp. På myrarna växer vårt norrländska guld, hjortronen, även kallat för "myrbära" i folkmun. Men det är inte bara gott om hjortron ute i vår natur, även hallon, lingon och blåbär finns det att njuta av.

I fjällområdet finner ni den underbara gula kantarellen som inte växer nere i skogslandet, men det finns även andra fina matsvampar att plocka, som trattkantarell, taggsvamp m.fl. Det speciella med svampen som växer uppe i Lappland är att den för det mesta är befriad från skadedjursangrepp, vilket gör den så mycket godare.

Det finns ett fantastiskt djurliv i skogarna, allt från fåglar till björnar.

Om ni har tur att få se de ståtliga renarna, följer här fem tips som förlänger er upplevelse:

- Ni kan betrakta renarna varsamt på avstånd i en kikare.
- Undvik att gå rakt emot dem.
- Håll alltid hundar kopplade.
- Ju tystare ni är desto lugnare är renarna.
- Om en större renflock är i rörelse, sätt er ner, njut och betrakta dem.

Så snälla alla Ni som vistas i naturen till fots eller på fordon, visa hänsyn till renen, andra djur och naturen!

STORA MÖJLIGHETER - MED VARIERANDE FRILUFSLIV

Att leva och bo i Dorotea skapar stora möjligheter till ett rikt och varierat friluftsliv.

Det finns stora områden upplåtna för den fiskeintresserade och fisket är både varierande och naturnära. Området är stort och sträcker sig från fjällets höga toppar och långt ner i den djupaste skogen, vilket innebär att de flesta fiskare finner precis vad de söker. Får man ingen fisk, så har man iallafall fått en riktigt fin upplevelse i skogslandets trolska miljöer eller fjälldalgångarnas kristallklara strömmar. Att bege sig ut i naturen och fiska är medicin för både kropp och själ.

SKOTERLEDER

Upplev frihetskänslan i fjällvärlden, med en skoterutflykt i kombination med t.ex. pimpelfiske eller en skidtur på en av Doroteas vackra sjöar i flödande vårsol.

För Er som är ovana skoterförare i bygden finns det möjlighet att köpa skoterkarta hos någon av våra skoterklubbar. Med den i Er hand har ni möjlighet att ta er runt i hela kommunen med fina anslutningsleder över till våra grannkommuner.

Det är många som ska samsas i naturen och vi har alla olika idéer samt tankar om hur det ska vara, därför måste Vi ta hänsyn till varandra, om vi ska kunna behålla vår unika natur! Följ därför gärna Nationella Snöskoterrådets vision: ***"Snöskotertrafiken bedrivs utan att människor, djur, miljö och egendom skadas eller störs."***

VÄLKOMMEN TILL LAPPLANDS SYDPORT **DOROTEA**

Det finns mer information om oss och vår kommun
på www.dorotea.se eller facebook.

Foto: Magnus Ström, Tina Mårtensson & Dorotea kommun. Tryck: Enebjörk Produktion AB

DOROTEA KOMMUN
KRAAPOHKEN TJIELTE